

§ 685

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 7.7.2022 § 27 (liukastuminen)

HEL 2022-003898 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 7.7.2022 (27 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö on 7.7.2022 (27 §) päätöksellään hylännyt 28.2.2022 osoitteessa Tempelikatu 25 tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan määrältään yhteensä 7.130,00 euron vaatimuksen vahingonkorvauksesta 28.2.2022 kello 20.00 jäisellä ja osin hiekoitetulla jalkakäytävällä osoitteessa Tempelikatu 25 tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että kunnossapitäjän olisi pitänyt hiekoittaa kyseistä katualuetta tiheimmällä aikavälillä. Viittaamaansa oikeuskäytäntöön nojaten hakija katsoo, että noudatettua kolmen päivän hiekoitusväliä on pidettävä riittämättömänä silloin, kun katujen tiedetään olevan erittäin liukkaita, sääolosuhteet eivät ole ennalta-arvaamattomia, hiekoitushiekan käyttäminen lumisateen tai vastaavan syyn vuoksi ei ole perusteetonta, käsillä ei ole ylivoimaista estettä ja vahinkopaikka on erittäin vilkkaasti liikennöity päivisin ja iltaisin. Hiekoittamattomia jäätyneitä kohtia on ollut vahinkopaikalla enemmän, kuin mitä kohtuudella voidaan hyväksyä. Suojateiden välitöntä läheisyyttä on pidettävä huolellisuusvelvoitetta ennestään korottavana seikkana. Kaupunki ei ollut rajannut liukasta katualuetta puomein tai merkinnyt varoitusmerkeillä. Hakija itse ei ollut myötävaikuttanut vahingon syntymiseen omalla toiminnallaan.

Perustelut

Lautakunta viittasi hallintopäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyi hallintopäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumaton ns. ankaraa vastuuta, joten pelkästään siitä, että talviolosuhteissa on tapahtunut liukastuminen, ei yksinään seuraa kunnossapitovelvollisen vahingonkorvausvastuuta.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntyä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Lämpötila on vahinkopäivänä ja sitä edeltävän yön ajan vaihdellut 0 asteen molemmin puolin, ollen vahingon tapahtuma-aikaan +1 astetta. Sateita ei ole esiintynyt. Kunnossapidon selvityksen mukaan vahinkopaikka on GPS-tietojen mukaan hiekoitettu edellisen kerran ennen vahinkoa vahinkopäivän aamuna kello 9.49 ja sitä edeltävän kerran 25.2.2022 kello 8.15. Näiden hiekoitusten jälkeen tai välillä ei ole mitattu sellaisia sateita tai sellaista liukkauden tuntuva lisäntymistä, että olisi tullut ryhtyä ylimääräisiin kunnossapidon toimenpiteisiin. Myöskään kelikeskus ei ole hälyttänyt.

Lämpötilan vaihdellessa nollan molemmin puolin on jalankulkijan kannalta ennalta arvattavissa, että jalkakäytävät ja kadut saattavat olla liukkaita asianmukaisesta kunnossapidosta huolimatta. Vahinkopaikka oli kaupungin normien mukaisesti hiekoitettu viimeksi vahinkopäivän aamuna ja sitä edeltävän kerran 25.2.2022. Hakijan toimittamien kuvien perusteella on todettavissa, että paikalla on ollut runsaasti hiekkaa. Kaupungille ei ole tullut lähiajoilta muita korvausvaatimuksia. Paikan vilkkaus huomioon ottaen tämäkin osoittaa, että kaupungin käytäntöjen mukainen hiekoituksen taajuus on vallinneen, tavanomaisen talvikelin aikana ollut riittävä.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessa, että hallintopäällikön päätöksessä on siteerattu virheellisesti ratkaisun KKO 1998:147 oikeusohjetta. Ratkaisutekstissä todetaan, että "Liukkaudentorjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että tiet eivät koskaan olisi liukkaat" (vrt. hallintopäälli-

kön päätös: "...että kadut eivät koskaan olisi liukkaat"). Hakija katsoo, että oikeusohje on tuolloin voimassa olleen lainsäädännön valossa ollut sovellettavissa vain maanteihin, ei katuihin.

Voimassa oleva tieliikennelaki (729/2018) koskee liikennettä tiellä ja tiellä tarkoitetaan määritelmällisesti myös katua. Kunnossapitolain (669/1978) mukaan kadun kunnossapito käsittää myös toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapito käsittää myös toimenpiteet, jotka talvella ovat tarpeellisia kadun pysyttämiseksi tyydyttävässä kunnossa, kuten esim. liukkauden torjumisen. Oikeuskäytännön soveltamisessa on aina otettava huomioon ennakkopäätöksen antamisen aikaan voimassa olleet säännökset, käytännöt yms. Kaupunki kuitenkin katsoo, että hakijan siteeraama ennakkotapauksen KKO 1998:147 kohta soveltuu edelleen periaatteena sekä yleisiin maanteihin että katuihin. Kummankaan osalta ei ole suomalaisessa talvi-ilmastossa milloinkaan ollut mahdollista toteuttaa liukkaudentorjuntaa siten, että ne eivät koskaan olisi liukkaat. Mahdolliset virheet, laiminlyönnit tai huolimattomuudet eli tienpitäjän tuottamuksen olemassaolo on joka tapauksessa aina täytynyt arvioida tapauskohtaisesti erikseen.

Liukkaudentorjuntaa ei ole mahdollista reaaliajassa toteuttaa siten, että kadun mitkään osat eivät koskaan olisi liukkaat. Tämä on asettanut jalankulkijoille erityisen tarpeen noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta kadulla liikuttaessa.

Kaupunki katsoo, että tapauksessa ei ole todettavissa kaupungin kunnossapitotoimien laiminlyöntiä, virhettä tai huolimattomuutta, vaan liukkaudentorjuntaa on ennen vahinkoa suoritettu asianmukaisesti ja olosuhteet huomioon ottaen riittävästi. Kyseessä on ollut valitettava tapaturma, josta kaupunki ei ole vastuussa.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että hallintopäällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 1-4 §

29.11.2022

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 25.7.2022-002
- 2 Salassa pidettävä (JulKL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 3 Oikaisuvaatimus 25.7.2022-002, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote
Asiamies

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 8.7.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 25.7.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 25.7.2022-002
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 3 Oikaisuvaatimus 25.7.2022-002, saate

Oheismateriaali

- 1 SelvitysHEL2022-003898

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Asiamies

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Hallintopäällikkö
07.07.2022 § 27

HEL 2022-003898 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 14.3.2022 esittänyt kaupungille vielä erittelemättömän suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen liukastumisen aiheuttamista kuluista. Hakija on myöhemmin eritellyt vaatimuksen yhteensä 7 130,00 euroon. Vaatimuksen mukaan liukastuminen on tapahtunut jäisellä ja osittain hiekoitetulla jalkakäytävällä 28.2.2022 kello 20.00 osoitteessa Tempelikatu 25.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, lii-

kenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolaki sallii kunnan antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Helsingin kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä liikenteellisen merkityksen mukaan.

Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka Tempelikadulla on luokiteltu III luokkaan. III luokan kaduilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Liukkaus torjutaan III luokan väyliltä I ja II luokan väylien jälkeen. III luokan kevyenliikenteenväylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on 8 tuntia kuitenkin niin, että yöllinen lumisade aurataan klo 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisääntymisen.

Ilmatieteenlaitoksen Kaisaniemen säähavaintoasemalla tehtyjen mitausten mukaan lämpötila on vahinkopäivänä ja sitä edeltävän yön ajan vaihdellut nollan asteen molemmin puolin, ollen vahingon tapahtum aikaan 1°C. Sateita ei ole ollut. Lumensyvyys on laskenut aamun mitausta 28 senttimetristä 27 senttimetriin päivän aikana.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä ja -tarpeista on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka on GPS-tietojen mukaan hiekoitettu edellisen kerran ennen vahinkoa vahinkopäivän aamuna kello 9.49 ja sitä edeltävän kerran 25.2.2022 kello 8.15. Tehtyjen hiekoitusten jälkeen ei ole mitattu sellaisia sateita tai sellaista liukkauden tuntuvaa lisääntymistä, että olisi tullut ryhtyä ylimääräisiin kunnossapidon toimenpiteisiin. Kelikeskukseen ei ole hälyttänyt.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan, osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokauden aika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kadut eivät koskaan olisi liukkaat (KKO:1998:147). Hiekoituksella ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. Jalankulkijan tulee ottaa olosuhteet huomioon ja noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta talvella liikkeessaan (Vakuutuslautakunnan ratkaisu (FINE-001397). Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikkumisessaan huomioon (HE 281/2004, s.16).

Vahinkopaikka on hiekoitettu ennen vahinkoa vahinkopäivän aamuna kaupungin normien mukaisesti. Hakija on toimittanut kuvia vahinkopaikasta, joista näkyy, että paikalla on ollut runsaasti hiekkaa. On tunnettu tosiasia, että lämpötilan sahattaessa nollan molemmin puolin, saattaa syntyä liukkautta hyvästä kunnossapidosta huolimatta, talven 2022 poikkeuksellinen lumimäärä huomioituna.

Tässä tapauksessa kaupungin puolelta ei ole todettavissa laiminlyöntiä, tahallisuutta tai tuottamusta. Asiassa saatujen selvitysten perusteella liukkaudentorjunta on ennen vahinkoa tehty Helsingin kaupungin normien mukaisesti. Kaupunki ei katso, vakiintunut oikeuskäytäntö huomioon ottaen, laiminlyöneensä kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
kymp.korvausasiat(a)hel.fi